

NOVADNIEKS

SESTDIEN,
1990. gada 21. jūlija

PREIĻU RAJONA LAIKRAKSTS

Nr. 66 (5090)
Maksā 3 kap.

Rajona Tautas deputātu padomē

1990. gada 13. jūlijā notika Preiļu rajona Tautas deputātu padomes prezidija kārtējā sēde. Prezidijs izskatīja 16 jautājumus un pieņēma tajos attiecīgus lēmumus. Sēdē piedalījās arī Latvijas Republikas Augstākās Padomes deputāts A. Puzo.

Pirmais un, var teikt, svarīgākais jautājums bija «Par tirdzniecību ar alkoholiskajiem dzērieniem». Šajā sakarībā savus priekšlikumus izteica A. Puzo, prezidija locekļi I. Muzikants, J. Liepa, A. Garjāns, E. Mazjānis, J. Eglītis, A. Jermolajevs, J. Vucēns, L. Vindele, rajona patērētāju biedrību savienības priekšsēdētājs L. Šustovs, iekšlietu daļas atbildīgie darbinieki N. Maksimovs un A. Mihailovs. Prezidijs pieņēma šādu lēmumu:

1. No 1990. gada 1. augusta uz laiku atcelt talonu sistēmu veļas pulvera un ziepju pārdošanā.
2. Degvīnu turpināt realizēt pret taloni. Pārējos alkoholiskos dzērienus, izņemot alu, no 1990. gada 1. augusta realizēt par komercenām.
3. Preiļu rajona patērētāju biedrību savienībai risināt komercitīrus veidošanas jautājumus, iepriekš izdarot iedzīvotāju aptauju.

Vēlreiz gribu uzsvērt, ka taloni atcelti tikai uz laiku, tāpēc lūdzam iedzīvotājus izsniegtos talonus saglabāt.

Prezidijs pieņēma vēl šādus lēmumus:

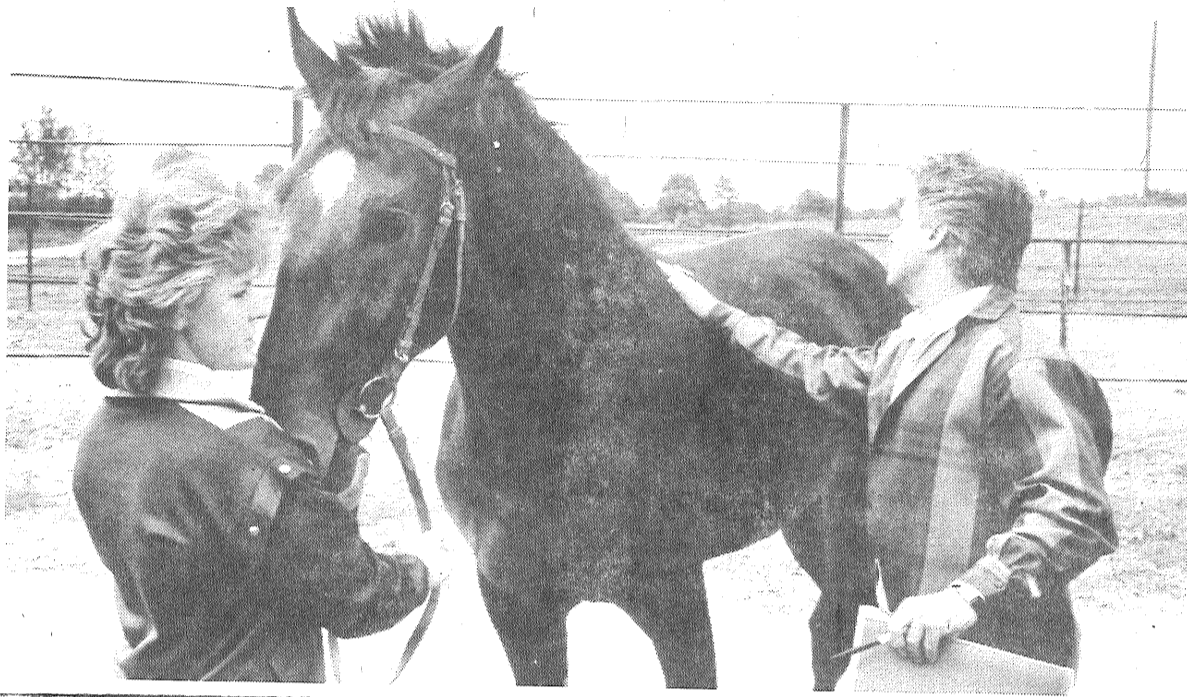
- rajona izpildkomitejas iekšlietu daļas, ugunsdzēsības un medicīnas iestāžu operatīvajiem dienestiem no 1991. gada 1. janvāra nodrošināt iedzīvotāju apkalpošanu valsts valodā;
- rajona padomes tiesiskās kārtības un likumības nodrošināšanas pastāvīgajai komisijai (priekšsēdētājs A. Garjāns) sagatavot izskatīšanai nākošajā sesijā jautājumu par brīvprātīgo kārtības sargu vienību veidošanu rajonā;
- rūpniecības, transporta un sakaru pastāvīgajai komisijai (priekšsēdētājs: S. Mazjānis) sagatavot izskatīšanai nākošajā prezidija sēdē priekšlikumus par celtniecības objektu apgādi ar būvmateriāliem.

Jāpiebilst, ka plašās debātes prezidija sēdē izvērtās arī jautājumā par celtniecības objektu apgādi ar būvmateriāliem, jo stāvoklis ir saspringts. Izskanēja daudzi priekšlikumi situācijas uzlabošanai, piemēram, veidot savu rajona valsts celtniecības organizāciju, organizēt būvmateriālu ražošanu, veidot stipru saimniecības organizāciju u. c.

Prezidijs pieņēma arī lēmumus par pastāvīgo komisiju darba uzlabošanu, Preiļu pilsētas izpildkomitejas priekšsēdētāja vietnieka štata vienību, lauksaimniecības nozares pārvaldes struktūru, sākarā ar LKP Preiļu rajona komitejas aicinājumu, pilsoņus T. Elstes iesniegumu, kā arī citus.

Preiļu rajona Tautas deputātu padomes nākamo sesiju plānots sasaukt septembrī un tajā izskatīt jautājumu par izglītības darbu. Būsim gandarīti, saņemot rajona iedzīvotāju priekšlikumus, iebildes, arī kritiku par rajona padomes deputātu darbu.

Valentīna Brice,
Preiļu rajona Tautas deputātu padomes sekretāre

MĒS UN ĀRZEMES

Interesē zirgi

Saulainā jūlija pēcpusdienā agrofirmā «Sarkanais Oktobris» ieradās Zigismunds Edvards Imbeirovics un Kristiāns Kotons — divi biznesmeņi no Amerikas Savienotajām Valstīm. Viņu ierašanās mērķis — nodibināt sakarus ar agrofirmu par zirgu pārdošanu.

Biznesmeņus no Amerikas Savienotajām Valstīm agrofirmas ļaudis iepazīstināja ar zirgaudzētavu, pašstāstīja viņiem par šīs nozares afīstības perspektīvām, parādīja Riebiņos izaudzētos zirgus. Speciālisti no ASV izvēlējās dažus zirgus, kuri noderētu pirmajai reklāmai.

□ ATTĒLĀ: Kristiāns Kotons (no labās) vērtē agrofirmā «Sarkanais Oktobris» izaudzētos zirgus.

Jāņa Silicka foto

VISĀ republikā laukos redz tikai drūmas sejas — lietus sabojājis ne tikai nopļautos un nesavāktos siena vālus, bet arī cilvēku noskaņojumu. Jau labības tūrumi metas dzeltenī, bet lopbarības krājumi visai paknapi. Kā šajā zinā veicas jaunsaimeņiem? Lai noskaidrotu šo jautājumu, ieradāmies kolhozā «Galēni» pie Jevgēnijas Sērmais. Un, lūk, ko uzzinājām.

Sobrid saimniecībā ir 26 liellopi, desmit no tiem slaucamās govīs. Uz ziemu kūti paliks sešpadsmit ragaini. Vēl ir četrpadsmit aitas, ziemā turēs tikai piecas ķēves ar kumelīnu un septiņas cūkas.

Tātad, kas jau ir un kas vēl gādājams, lai šis kustonu daudzums visu rudenī, ziemu un nākamo pavasarī būtu ne tikai paēdis, bet arī krietni pienemtos svarā un labi ražotu.

Stāsta Jevgēnija Sērmais: — Vēl krietni siena palicis no pērnā gada. Taču šovasar ir ļoti smagi. Mūsu laukiem pāri gāja meliorācija. Visiem droši vien skaidrs, ko tas nozīmē, kā tāda situācija ir ar saimniekošanu un strādāšanu. Atveda, piemēram, ekskavatorus. Tas nozīmē, ka mums jāatbrīvo lauks. Bet tur tik brīnšķīgs ābolīns noaudzis. Būtu lielisks siens, taču jāliek

skābarībā, jo tik mitrā laikā ābolīnu nevar izžāvēt.

Skābarību no atālem taisījām arī pagājušajā gadā. Bija tonnas četrdesmit. Sogad domā-

Vēl ir četrdesmit simtdaļu sakņu — daļu nodosim pēc liguma cukurfabrikai, pārējais paliks lopiem. Ir arī kartupeļu lauks — astondesmit simtdaļas.

Lopbarības sagāde

Kā veicas fermeriem?

jam, ka vajadzētu iekrāt vairāk — piecdesmit vai sešdesmit tonnas. Lopi ēda šnākdami, jo skābarība bija izdevusies kvalitatīva, tāda bieza un sulīga. Sogad gribam masu likt kārtīgā bedrē. Bloki jau sagādāti, tikai jāliek kopā. Vienīgā bēda, ka laika mūžīgi pietrūkst, jo ik brīvu brīdi vēltām kūts būvēšanai.

Bez ābolīna un pļavu siena šovasar iesējām arī divdesmit piecas simtdaļas kukurūzas, kas pagaidām aug spēcīga. Ir arī sešdesmit simtdaļu pupu. Redzēs kā padosies, vai paspēs kaut cik nogatavoties pākstīnas.

Protams, ka neiztiksim bez graudiem. Pagājušajā rudenī iesējām ziemas kviešus. Tik skaisti auga, ka sirds priecājās. Tad nāca vīrsu melioratori, visu krietni aplūcināja. Tagad vēl lietus atlikušo noguldīja pie zemes. Bet kaut kāda raža jau būs. Veldre nebaida, nevarēs ar tehniku plausim ar izkaptīm. Labs ir miežu lauks. Vēlākie sējumi noteikti būs vācami tikai septembrī, jo tos apstrādājam, kad melioratori atbrīvoja. Iesējām tur auzu, zirnu un miežu mistru.

Ar tehniku iztikam arī par

jušies par 86 procentiem. Strādnieku darba apstākļus vietumis var pielīdzināt tiem, kādos strādā, piemēram, metalurģi. Taču izpelņa ir zema. Pērn vidēji

turpina M. Sesks: — Par pamatu izmantosim kāda Vissavienības uzņēmuma ražošanas bāzi, kas atrodas Rīgā, Dzirnauvu ielā 42 (Maskava piekritusi to nodot re-

Atrast pienam saimnieku

sanāca 170 rubļi mēnesī.

Lai nozare nezaudētu profesionāļus, pienotavu iegūtā peļņa vispirms tiks izmantota algu paaugstināšanai. Taču kadru pārvilināšana nedraudot. Pienasaimnieku sabiedrības valde raudzīsies, lai neciestu pienotavas, kuras ražo arī nerentablu produkciju.

— Kas attiecas uz pienotavu materiālās apgādes jautājumu, tad gribam ieviest tā saukto konsuma sistēmu, kas Latvijā darbojās līdz 1949. gadam.

publikai). Vienīgais šķērslis ir tas, ka tur iemitināties kooperatīvs. No tā ir jātiek vaļā.

Konsuma sistēmas ietvaros pienasaimnieku sabiedrības rūpēsies arī par savas nozares ļaudīm, apgādājot viņus ar kāstuvēm, slaucenēm, kannām, marli, hloru, sodu... Savienības biedriem bez maksas uzstādīs dzesēšanas iekārtas. Domāts arī par ledus sarūpēšanu vasarai, kas ir lielisks, taču, šķiet, jau aizmirsts piens dzesēšanas panēmiens.

degvielas trūkumu pagaidām nesūdzamies. Pirmā pusgada dīzeldegvielas fondus izņēmām un sakrājam tvertnēs. No otrajā pusgadā iedalītā pagaidām neesam neko nēmuši.

Pagaidām vadāmies pēc principa — jo mazāk ķīmijas, jo labāk. Vienīgi cukurbiešu lauku pirms sējas apstrādājam ar herbicīdiem. Tāpēc nācās tikai vienreiz ravēt un retināt. Cītur gan nezāles šogad ir varenas, daudz laika jāveltī ravēšanai.

Neskatoties uz nejdzīvīgājiem meteoroloģiskajiem apstākļiem, saimniece neizskatījās satriekta. Kūti un aplokos ir pašas lopīni, un neēdusi tie nepaliks — būs gan siens, gan skābarība, gan spēcinošas piedevas. Protams, ka daudziem neiet tik braši. Un par to mums ar Jevgēniju Sērmais bija vienāds spriedums. Sak, ja reiz tu, cilvēk, nem zemī, tad tev jābūt gatavam uz to, ka vajadzēs ne vien daudz spēka, bet arī zināšanu. Atdzimšana notiek sāpīgi. Agrāk zemieņi no paaudzes uz paaudzi mantoja pieredzi un zināšanas. Tagad jā-sāk plikam plikā vietā. Kaut pietiku izturības!

Lidija Kirillova

Kampanu laiks ir beidzies, atzīst Mārtiņš Sesks un kā pēdējo piemēru min tā dēvēto centralizēto slaukuma aizvešanu no fermām ar pienotavu transportu, lērīkot pie katras kūts attiecīgus svarus un laboratoriju nav reāli. Ja kaut kur tā arī jau ir vai būs, tā nav garantija, ka piens netiks «izsaimniekots». (Jādomā, ka fermeri šoferus neaizmirst padzirdēt ar siltu pienu, kas katrā zinā nav skauzama tradīcija.) Pienācis laiks stabilitātes. Saprast, ka lauciniekam nav labākas peļņas, kā ražojot pienu, kas ir ekoloģiski tīrs, labi atdzesēts un pietiekoši daudzuma.

Kad savienības prezidents man uzdāvina «piena medāli», nevilus atzīstos, ka mani allaž pārsteiguši lauku ļaudis, kas tur govīs, bet paši dažkārt dzīvo bez biežpiena krējuma, sviesta...

— Esam arī par to domājuši, — nosaka Mārtiņš Sesks. — Celsim godā jauko tikumu — pienotavā nar nodoto slaukumu darba cilvēks varēs arī nasūtīt visu, ko tikai spēsims ražot.

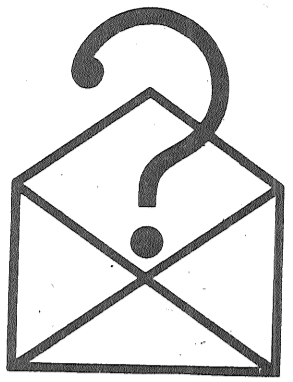
Anna Liepniece,
LETA korespondente

PILNGADĪBAS SVĒTKI ROŽKALNOS

30. jūnijā Rožkalnu ciema kultūras namā pulcējās kopsaimniecību «Ezerciems» un «Dzintars» jaunieši — pilngadnieki. Svinīgajā sarīkojumā klāt bija arī vecāki, tuvinieki, draugi un paziņas. Visiem līdzī bija paņemti vasaras krašņākie ziedi un piemiņasveltes. ...Skan mūzika, un zilē ienāk gaviļnieku pāri. Viņus uzrunā Rožkalnu pagasta izpilddomnieks priekšsēdētāja Astrida Spuriņa un novēl jauniešiem būt dzīvo...

godīgiem un uzticīgiem dzimtajai zemei. Pilngadniekus sveic arī kopsaimniecības «Dzintars» arodbiedrības komitejas priekšsēdētāja Helēna Lazdāne un pateicas viņiem par palīdzību kolhoza darbā. Jauniešu rokās gulst ziedi un piemiņas veltes. **ATTĒLĀ:** vai viņi būs tie, kas savai tautai palīdzēs no jauna Latviju celt? Kazimira Gailuma teksts un foto

JOPROJAM PAR APTIEKU

Atkārtoti vēstulī par Preiļu aptiekas likteni mums uzrakstījušas prelietes G. Pastars, T. Ivanāne, A. Stupāne, T. Znotina, Z. Mūrniece. Tā ir, totī kareivīga un nelecietīga vēstule kuras mērķis ir aicināt «visus iedzīvotājus kam nav vienaldzīgs Preiļu un Preiļu aptiekas liktenis griezties pie saviem deputātiem ar šādām prasībām.

1. Izveidot komisiju kurā ietilptu deputāti no celtnieciņas un medicīnas komisijām, rajona izpilddomnieka darbinieki, kā arī pārstāvji no Preiļu un Līvānu aptiekām, lai noskaidrotu kura aptieka atrodas sliktākā stāvoklī, un celt to vispirms vai arī abas vienlaicīgi (...).
2. Gadījumā, ja rajona izpilddomniekam nav līdzekļu dokumentācijas izstrādāšanai, lūgt lai materiāli atbalsta kolhozi rūpnīcas kooperatori utt. (...).
Ir vēstulē arī visnotāl būtu tiska piebilde: «Ja netīks veikti pasākumi, kas sekmētu, lai Preiļu aptieku ātrāk uzceltu, vēlētājiem ir tiesības izteikt neuzticību Preiļu rajona izpilddomnieka priekšsēdētājam Sņikera kungam, rajona Tautas deputātu padomes priekšsēdētāja vietniekam Bojāra kungam, kā arī daļai no rajona padomes deputātiem». Lūk, tā? Bez šaubām aptiekas pakalpojumus izmantojam gandrīz visi: un itin bieži. Taču šajā konkrētajā gadījumā aptiekas tūlītējās celtniecības uzsākšanai nelīdzētu ne vien dalas, bet pat visu rajona deputātu demisiņa vai atsaukšana. Jo, kā vēstules autorēm arī šoreiz paskaidro rajona TDP priekšsēdētāja vietnieks Jānis Bojārs: sākt risināt ar Preiļu aptiekas celtniecību saistītus darbus šobrīd nav iespējams tā lemešla dēļ, ka šis jautājums nav izvirzīts savlaicīgi. Projekta dokumentācijai bija jābūt gatavai līdz šī gada 1. jūlijam. Ja tā tiks sagatavota līdz nākošā gada 1. jūlijam, tad šo objektu varēs iekļaut tikai 1992. gada celtniecības plānā.

Lai kaut ko darītu. Preiļu aptiekas labā nepietiek ar iedzīvotāju vēstulēm redakcijai. Pašam pasūtītājam (Preiļu aptiekas vadībai) jāpiesaņem projekta dokumentācija rajona izpilddomnieka priekšsēdētāja vietniekam celtniecības jautājumos. Diemžēl prelieši to savlaicīgi nav izdarījuši, bet līvānieši izdara.

ATKAL PAR KAROGIEM

Atkārtoti vēstulī par Latvijas valsts karogu problēmu mums uzrakstījis līvānietis V. Gars. Viņš jautā: «Vai pielaujams, ka daži joprojām ignorē Latvijas Augstākās Padomes likumu par simbolisku izkarot vecos zili vijņotos LPSR karogus? (...) Gribētos dzirdēt nepārprotamu, viennozīmīgu atbildi gan tiem, kuri varbūt tiešām nesaprot, gan tiem, kuri negrib saprast un ievērot Augstākās Padomes likumu? (...).»

Sarunā ar rajona izpilddomnieka rajona iekšlietu daļas un prokuratūras darbiniekiem noskaidroju, ka Latvijas PSR karogs, protams, šobrīd likumīgs nav. Izkārt to nedrīkst. Taču par tā izkaršanu nevar arī sodīt, jo pēc pastāvošās likumdošanas pagaidām tas neskaitās pārkāpums. Ir gan obligāta prasība valsts karogu neizskart, taču nav izskaidrojama, kādā šīs karogs izkarams un nav arī paredzēta atbildība par karoga neizkaršanu. Tāpēc, uz šo brīdi runa var būt tikai par pilsonu morālu atbildību. Taču rajona Tautas deputātu padomes priekšsēdētājs Ilgvars Muzikants informēja.

TIKS UZLABOTS

K. Upenieks no Lenina kolhoza ar laikraksta palīdzību vēlējas griezties pie rajona 24. CRBP priekšniecības: «Nu jau daudzus gadus vai ik darbdienu iznāk braukt pāri krustojumam — pagriezīenam Preiļi — Rudzēti. Preiļi — Līvāni. Uz pagriezīenam preiļi linsēklu stacijai pie dzīvojamās mājas aug mežabele un cerīnu krūms. Pa šiem gadiem tie ir redzēti dažādi starpgadījumi. Gribētos cerēt, ka cilvēku veselība un transporta kustības drošība ir daudz svarīgāka par kupli saplaukušajiem kokiem, kuriem sen bija laiks no pagriezīenam pazust.»
Iepazīniet ar šo vēstulī pēc dažām dienām 24. CRBP priekšnieks Ilgvars Muzikants informēja, ka abeļei zari tikusi apžāģēti. Taču ar to vien minētajā krustojumā, kas arī celu daļas darbiniekus sen vairs neapmierina, satiksmes drošība neuzlabosies. Tāpēc līdz rudenim paredzēts plašāka mēroga uzlabot šo krustojumu.

PRODUKTU TRUKST

Jānis Kotāns redakcijā iegriezās pārsteigts, apmulsis, ja arī apvainots: «Sonedēļ mātei 75 gadu jubileja. Ar Rušonas pagasta izpilddomnieka priekšsēdētāja A. Soldāna parakstītu izziņu atbraucu uz Preiļiem, iepirkties. Un ko īūs domājat? Izrādās: es varu nopirkt 2 burciņas maionēzes un 2 burciņas konservēto zirnīšus... Ja jau pie mums tāda nabadzība, tad kāda jēga šim izziņam? Tad jāraksta rajona avīzē, ka produktu nav. Lai visi zina un savlaicīgi sāk gatavoties savām jubilejām. Citādī — ko lai tagad dara? Esam Hela ģimene, un vai īūs domājat, ka ar šīm četām burciņām pietiks, lai sarakīotu jubilejas svinības?...»
Es domāju, ka nē. Tāpēc šo pašu jautājumu uzdevu rajona patērētāju biedrību savienības valdes priekšsēdētājam Leonardam Sustovam. Viņš paskaidroja, ka pēc saskaņošanas ar rajona izpilddomnieku produktu (pārsvārā — zirnīšus, maionēzi, alkoholi) rajona iedzīvotāji var saņemt rituālajam vajadzībām — kāzu krustību, bērņu dieņestā pavadīšanas, kā arī lielo jubileju (50, 55, 60 gadi) gadījumos. Cik daudz produktu kuram dot — grūti noteikt. Un ne jau tāpēc, ka kāds tos negribētu dot, bet tāpēc, ka produktu nav. Tie produkti, ko šini gadījumā saņēma J. Kotāns, ir parastais daudzums un sortiments. Ko cilvēki saņem jubileju gadījumos, izņēmuma gadījums ir bēres. Arī — ļoti lielas svinības vai jubilejas. Bet tad ir jāpaskaidro, cik cilvēku svinībās piedalīties. Un ja šini konkrētajā gadījumā J. Kotāns uzskatīja, ka jubilejai pienākas vairāk produktu, viņam tas bija jāpaskaidro. Kaut gan, kā jau rajona iedzīvotāji saprot, visas šīs normas pastāvo tāpēc, ka trūkst nepieciešamā produktu daudzuma. Par atbildēm rūpējās Silvija Jokste

Atgriežoties pie publicētā

„Fridrisgrofas noslēpums“

Ar šādu nosaukumu «Novadnieka» šī gada 12. aprīļa numurā bija publicēts J. Silīcka raksts, kurā jautāts, vai kāds no šī laikraksta lasītājiem nezina, kad un kas īstī Fridrisgrofa bijis.

Par šo «noslēpumu» neesmu īpaši interesējis, bet sastapies esmu arhīvā pētīt citus dokumentus. Pateicamais šīs apdzīvotās vietas nosaukums ir Fridrihs Hofa, ne Fridrisgrofa. Neapšaubāmi, ka šis nosaukums ir cēlies no kāda Fridriha vārda. Kas viņš, bijis — kāds muižnieks, rūpnieks, gotājs vai zemnieks — nav zināms. Jā, vecu cilvēku nostāstī, ka Fridrihs Hofa bijis stikla fabrikatbilst patiesībai. Fridrihs Hofas stikla fabrika sākusī darboties pat agrāk nekā Līvānu stikla fabrika, kura 1887. gadā atzīmēja savas pastāvēšanas 100 gadu jubileju. To apliecina arhīva materiāli. Tā mērnīcības grāmatās (mežvīle, kntei), kas glabājas Latvijas Centrālajā valsts vēstures arhīvā, teksts, ka ūz 1886. gadu, kad notika Fridrihs Hofas ciema zemļu robežu precīzēšana un iezīmēšana. Fridrihs Hofa darbojās stikla fabrikā, kura pieder īrģotājam E. A. Bertelsonam. Tātad Fridrihs Hofas stikla fabrika celta un sākusī darboties jau pirms 1886. gada. Bet kad tas noticis un līdz kuram laikam tā darbojusies, pagaidām nav izdevies noskaidrot. Divu stāvu

Noslēgts sadarbības līgums

Šomēnes savstarpējās sadarbības līgumu noslēdza mūsu — Latvijas Republikas Preiļu rajona — un Moldovas republikas Aneninojas rajona jaunieši. Precīzāk sakot — Latvijas Jaunatnes progresīvas savienības rajona organizācijas biedri un Aneninojas rajona komjaunieši. Līgums sastāv no daudziem punktiem. Tas paredz ne vien abu organizāciju politisku sadarbību, bet arī saimniecisku. Neizpaliek arī punkts par abu jaunatnes organizāciju aktīvu pieredzes apmaiņas braucieniem, kā arī par abu rajonu jauniešu tūrisma grupu apmaiņu. Par būtisku savu organizāciju mērķi abu republiku jaunieši izvirza valsts jaunatnes politikas realizēšanu. Cik zināms, rajona progresīstī (?) apņēmušies iepazīties ar moldāvju komjauniešu pieredzi tik vērtīgas ieceres kā Jaunatnes palīdzības fonds organizēšanā. Savukārt, ieradusies Latvijā, moldāvju komjaunieši vēlēšies iepazīties ar mūsu komjaunatnes konferēncu un kongresu lēmumiem un dokumentiem. Tas tāpēc, ka rudenī arī Moldovā gaidāms kongress, kurā komjaunieši lems par komjaunatnes organizācijas turpmāko pastāvēšanu savā republikā.

Minētais līgums jau sācis darboties — augustā mūsu rajonā ieradīsies grupa moldāvju komjauniešu. Atbildes vizītē uz Moldovu rajona progresīstī plānojuši doties oktobrī.

A. Anspaks (Cēsis)

Silvija Jokste

Meklējam īpašnieku

Līvānu pilsētas Tautas deputātu padomes ekoloģijas un veselības aizsardzības pastāvīgā komisija meklē attēlā redzamā aicinājuma īpašnieku. Lūdzam šo dedzīgo saukli tāpat — plakātiski — papildināt, jo citādi nav skaidrs, kā to sarīģšanu izdarīt un — to milēģšanu arī... Alternatīvais variants — novākt šo «šedevru». V. Anspaks, komisijas priekšsēdētājs

SESTDIENAS HUMORESKA

Pieklājīgi un korekti

Tantei Hermīnei ir kaimiņiene Zagata. Visi viņu tā arī sauc — uzvārdā. Un viņa ir to pelnījusi. Tik kildīgu dabu reti atrast.

Tā viņas mūzdiens ecējas, joti prasti un tautiski. Taču pēdējā laikā, kopš radio translē Augstākās Padomes sēdes, viņu rīcība kļuvusi izsmalcināta.

Piemēram, Zagata iesaucas:
— Ko dīdies kā neatkarīgais deputāts sepfītajā reizē neticis pie vārda?

Uz to tante Hermīne atcērt:
— Nekāp uz kājas kā pulkvedis, brāzdamies uz tribinī!

Ja translācija ievilkusies augu die, nu trīs dienas pēc kārtas, viņas top

sevišķi gražīgas.
— Es atļaujos tev izteikt piezīmi par nekorektu izlēcienu, — Zagata aizrāda.

— Nudien, te būtu darbs ēfikas komisijai! — brinās tante Hermīne.

Kad ēterā ilgāku laiku nav izskanējušas deputātu pieklājīgās sadurmes, atkal iet vajā vecā leksika.

— Čūka! Aita! Eželmate! — Zagata atceras dzīvnieku pasauli.

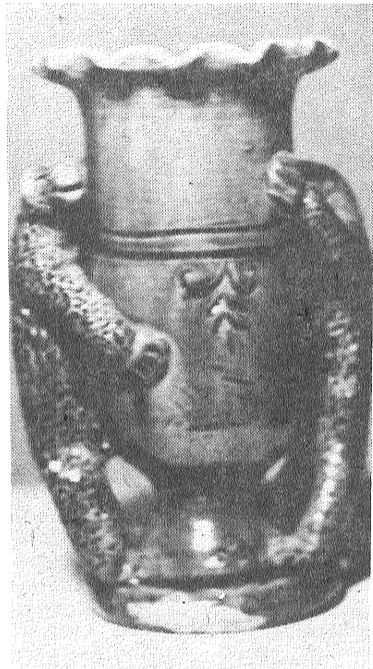
Bē tante Hermīne pārcilā garīgās vērtības:
— Debilā! Stulbā! Idiotē!
Lūk, kādu svētību tautai nes īsās translācijas un postu — to trūkums!

Normunds Dīmants

Redaktors Pēteris PIZELIS

Jasmuižas impresijas

Pirmo reizi muzejā bija skatāma privātkolekcija Jāņa Zūgova savāktā Latgales keramika. Vispirms par pašu īpašnieku.

Patlaban viņš ir Daugavpils teātra direktors. Pēc izglītības profesionāls mūziķis. Savā laikā vadīja Tautas lietišķās mākslas studiju «Latgale». Keramika viņa dzīvē ir nevēlota aizraušanās. Viņš ir ieguvis tautas dāļamata meistara nosaukumu. Keramikim ir tuva Andreja Paulāna dāļrade. Savus darbus viņš tematiski bieži vien velta pazīstamiem Latgales vai Latvijas cilvēkiem. Sajos darbos tradicionālais apvienojas ar laikmetīgo. J. Zūgova ir piedalījies izstādēs Rēzeknē, Daugavpilī, Rīgā, Maskavā, Zagorskā, Austrijā, Portugālē u.c. Pirms četriem gadiem viņam bija personalizstāde

Jasmuižā.

Vismaz tik daudz zinot par Jāni Zūgovu mēs labāk izprātīsim viņa galveno aizraušanos — kolekcionēšanu. Gadiem vāktie redzamāko un mazāk pazīstamo Latgales keramiku darbi darītu godu jebkuram muzejam. Vērienīga un izsvartota ir šī kolekcija. Skatītāju priekšstatos par Latgales meistru veikumu tā ienes jaunu, vēl nezināmu škaunī.

Ekspozīcijā pārstāvēts mums mazāk pazīstamais Antons Melderis un līdzās — neatkarīgais Ādams Kāpostins. Jaunā pavērsienā šeit atklājas LPSR Nopelniem bagātais mākslas darbinieks Andrejs Paulāns. Veiksmīgi ir pārstāvēts Latvijas PSR Mākslinieku savienības biedrs Stanislavs Vilcāns — A. Paulāna medaļas laureāts. Līdzās šķelmās veļnišķības pilnajiem Antona Smulāna darbiem — mūsu vecmeistaru un jaunākās paaudzes keramiku veikums. Šeit var priecāties par ikkatra viņu radītā darinājuma savdabīgumu.

Muzeja sarīkojumu zālē — Mākslinieku savienības Latgales organizācijas darbu izstāde.

Šeit līdzās Jāņa Undas smalkajiem akvareļiem redzamas smagnējā zemnieciskajā vitalitātē veidotās Osvalda Zvejsalnika gleznas.

Daugavpili pārstāv Valda Mežbārde, Mārtiņš Zitmanis, L. Baulins, bet Rēzeknī — H. Kuzmina, V. Paura un citi mākslinieki.

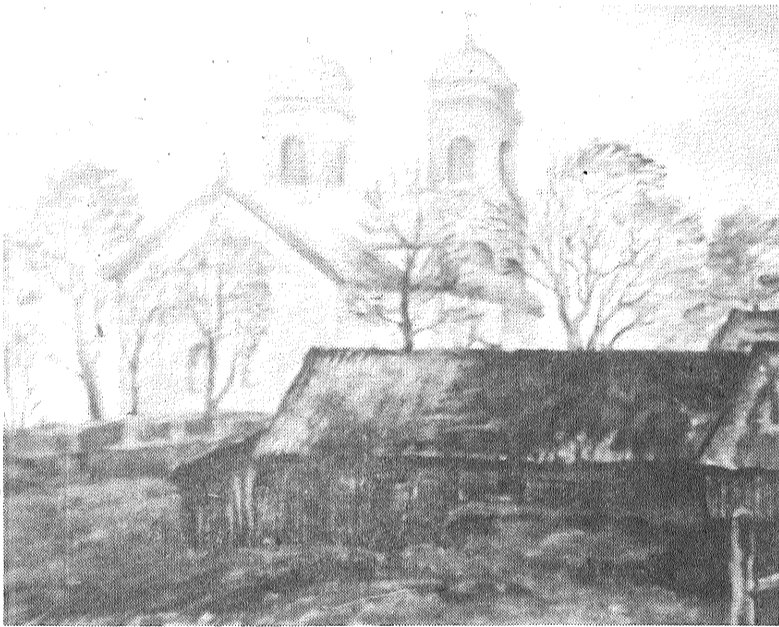
Ipaši minams koka tēlnieks Antons Rancāns. Kuram pirms dažiem gadiem šeit bija sava personalizstāde. Nelielās koka skulptūras «Atmiņas par 40. liem», «Homo soveticus», «Sunu sēnes» skatītāja uztverē nav tikai mākslas darbi vien. Tās kļūst par sava veida laikmeta raksturotājiem. Nu kaut vai padomju cilvēks: vatenī tērptis, ar ordeni pie krūtīm, vienā kājā gāloša, otrā — zābaks. Cilvēka pilnīgs raksturojums. Bet starp «Sunu sēnēm» lai katrs atpazīst sēdētājus personības.

Nelielā izstāžu telpa nelāva veldot plašu ekspozīciju, bet darboties atlasēs principam. Mākslinieki reprezentējas ar sev raksturīgākajām gleznām, akvareļiem un skulptūrām. Un līdz ar to kompaktāks kļuva mūsu iespējamais par Latgales mūsdienu mākslu.

Voldemārs Romanovskis

□ **ATTĒLOS:** Ā. Kāpostina darbi; A. Paulāna vāze; O. Zvejsalniks, «Varakļānu baznīca»; A. Rancāns, «Sunu sēnes».

Jāņa Silicka foto

Si gada 22. jūlijā Preiļos
notiks

**XX VISPĀRĒJIEM
LATVIEŠU DZIESMU
SVĒTIEM VELTĪTS
SARĪKOJUMS.**

Pk. 15.00 — gājiens,
pk. 16.00 — koncerts
Preiļu estrādē.

Piedalās rajona kori, deju kolektīvi, lauku kapelas, folkloras ansambļi, Tautas koris «Rīga», Amerikas latviešu folkloras ansamblis «Teiksma» (Mineapole).

Ieejas maksa — 1,50 rbļ.

Daudz bērnu ģimenēm un bērniem ieeja brīva.

Pasākumā lūdzam piedalīties kooperatīvus.

Sī gada 22. jūlijā pk. 8.00 no rīta Preiļu katoļu draudzes baznīcā notiks **TAUTAS KORA «RĪGA»
GARĪGAS MŪZIKAS
KONCERTS.**

Rajona kultūras nodaļa

**PREIĻU RAJONA
DZĪVOKĻU UN
KOMUNĀLAS
SAIMNIECĪBAS
RAZOSANAS APVIENĪBA**
pieņem pasūtījumus
apaļo krāšņu apvalku izgatavošanai.

Adrese: Preiļos, Rīgas ielā 4.

**PAR PĀRTIKAS
PRODUKTU SAŅĒMSANU**
Preiļu rajona Tautas deputātu padome trešajā sesijā pieņēma lēmumu, saskaņā ar kuru vajadzēja pārskatīt to pilsoņu sarakstus, kas saņem tirdzniecības tīklā partikas produktus.

Bez izmaiņām atstāti Lielā Tēviņas kara invalidu un daudz bērnu ģimeņu saraksti.

Preiļos dzīvojošajiem vienlajiem vecajiem cilvēkiem par produktu saņemšanu jāiesniedz rakstisks iesniegums pilsētas izpildkomitejā līdz 1990. gada 6. augustam.

Preiļu pilsētas Tautas deputātu padomes izpildkomiteja

Tēva izstaigātās takas
Preiļi saulei vedīs jus.
Un no tēva raktās akas
Spēks un veldze dzīvē būs.
(Z. Purvs)

Sāpju brīdī esam kopā ar piederīgajiem. JĀNI JAUDZEMU smiltājā guldot.

Kolhoza «Līvāni» kolektīvs

Pie kapu kalna, kād nu pietrūkst tēva.
Un cēla nav vairs, kur būs tikties lemts.
Tev paliks gašums, ko viņš dzīvē devis
Kā dzidrāis dzintarzemes kalnu strauts.
(Ē. Drēziņš)

Esam sāpju brīdī kopā ar Guntu Baronu, TEVU smiltājā pavadot.

Darbabiedri kolhozā «Līvāni»

Tēt, miris esot tu...
Tam ticēt grūti.
Jo tava balss, ik vārds vēl ausīs skan.
(V. Rūja)

Esam kopā ar Juri Kovaļevski. TĒT! smiltājā izvadot.

Klasesbiedri, draugi, audzinātāji

Tēva izstaigātās takas
Preiļi saulei vedīs jus.
Un no tēva raktās akas
Spēks un veldze dzīvē būs.
(Z. Purvs)

Izsakām dziļu līdzjūtību Inesei Sabanskai sakarā ar TEVA nāvi.
Jersikas bāzes kolektīvs

PERK automašīnu VAZ braukšanas kārtībā. Zvanīt Līvānos 41382 pēc pk. 19.00.

PAR DOD grūšņu teli kolhoza «Vārkava» «Butkāš». A. Ziemeļlis.

PAR DOD pilnpienu. Zvanīt 21990.

Vēlti liepas raudās zelta asaras.
Viņām atnāks daudz vasaras —
Tikai man šī bija pēdējā...
(J. Sirmbārdis)

Izsakām dziļu līdzjūtību **ANDRA ZACA** piederīgajiem sakarā ar viņa nāvi.

Kolhoza «Dubna» valde
arodkomiteja

Sniegos vējos, rudens salnās
Bij mums vienu taku mīt...
Vēl līdz baltam kapu kalnam
Nākam tevi pavadīt.
(L. Vāciznieks)

Izsakām dziļu līdzjūtību **ANDRA ZACA** piederīgajiem sakarā ar viņa nāvi.

Kolhoza «Dubna» celtnieki

Lēks saulīte citu rītu
Druvas silus apraudzīt.
Tu gulēsi mūža miegu
Balto smilšu palagos.
(T. dz.)

Izsakām dziļu līdzjūtību Jānim **ANDRA d. Začam** sakarā ar TEVA nāvi.

Preiļu vairumtirdzniecības bāzes kolektīvs

Tēva izstaigātās takas
Preiļi saulei vedīs jus.
Un no tēva raktās akas
Spēks un veldze dzīvē būs.
(Z. Purvs)

Sāpju brīdī esam kopā ar piederīgajiem. JĀNI JAUDZEMU smiltājā guldot.

Kolhoza «Līvāni» kolektīvs

Pie kapu kalna, kād nu pietrūkst tēva.
Un cēla nav vairs, kur būs tikties lemts.
Tev paliks gašums, ko viņš dzīvē devis
Kā dzidrāis dzintarzemes kalnu strauts.
(Ē. Drēziņš)

Esam sāpju brīdī kopā ar Guntu Baronu, TEVU smiltājā pavadot.

Darbabiedri kolhozā «Līvāni»

Tēt, miris esot tu...
Tam ticēt grūti.
Jo tava balss, ik vārds vēl ausīs skan.
(V. Rūja)

Esam kopā ar Juri Kovaļevski. TĒT! smiltājā izvadot.

Klasesbiedri, draugi, audzinātāji

● LAIKRAKSTĀ PUBLICĒTIETĀ MA-
TERIĀLI NE VIENMĒR ATSPUGUO
REDAKCIJAS VIEDOKLI. PAR PER-
SONU VĀRDU UN UZVĀRDU,
SKAITĻU UN FAKTU PAREIZĪBU
ATBILD RAKSTU AUTORĪ.

● MŪSU ADRESE:
228250, Preiļos, Aglona ielā 1.

● REDAKCIJAS TALARŪNI: redaktors — 22059, redaktora vietniece, lauku dzīves un sporta nodaļas — 21759, redaktora vietniece izdevumam krievu valodā — 22154 atbildīgā sekretāre — 21996, sabiedriski politiskā nodaļa — 21769, rūpniecības celtniecības un kultūras nodaļas — 21985, vēstulju, skolu dzīves un jaunatnes nodaļa — 22203, grāmatvedība, uzzinaš par studinājumiem — 22305.

Laikraksts «Novadnieks» iznāk kopš 1950. gada 29. marta otrdienās, ceturtdienās un sestdienās latviešu un krievu valodās. Iespiests Latvijas izdevniecību, poligrāfijas un grāmatu tirdzniecības apvienības Daugavpils tipogrāfijā (Daugavpils, Valkas ielā 1). Izdevniecība «Avīze» (Rīgā, K. Valdemāra ielā 105). Viena nosacītā iespaidloksne. Ofsetiespiedums. Izdevējdarbības licence Nr. 000069.

«Новадниекс» («Земляк»). Газета Преильского района на латышском языке.

Metiens 13 740 eksemplāru (latviešu valodā — 9 832 eks., krievu valodā 3 908 eks.).
Indekss 68169.
Pas. 717.